

Internationaal

Sovjetunie vestigt hoop op G7

Sovjet-president Gorbatsjov had eind 1990 laten weten lid te willen worden van het IMF en van de Wereldbank. Zijn Amerikaanse ambtgenoot Bush pleitte in dat verband voor een speciale status voor de Sovjetunie. Inmiddels verschenen in de pers heel wat berichten over de aanwezigheid van de Sovjet-president op of rond de G7-bijeenkomst die medio juli in Londen zal worden gehouden. Zijn wens bij deze belangrijke ontmoeting aanwezig te zijn valt in het licht van de moeilijkheden in eigen land goed te verklaren. Naast het bepleiten van financiële hulp is de internationale acceptatie van de roebel een belangrijke voorwaarde om aan de internationale economie te kunnen meedoen. Reden om stil te staan bij het ontstaan van de G7. Tijdens het Plaza-akkoord in september 1985 kwamen de ministers van Financiën en de Centrale Banken van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland en Japan overeen actie te ondernemen om hun interventie-politiek aan het valutafront te gaan coördineren. Bij de ontmoeting in Tokio een jaar later werden ook Canada en Italië tot de exclusieve club toegelaten. De bedoeling was via coördinatie van economisch beleid de onevenwichtigheden in de handelsstromen, en daarmee gepaard gaande heftige fluctuaties in onderlinge valutakoersen, onder controle te krijgen. Via het ingrijpen in rente en valuta's tracht de G7 de ontwikkelingen te sturen.

In de aanvang verliep het proces bevredigend. Zo wordt het snelle herstel na de crash van 1987 voor een groot deel toegeschreven aan het adequate ingrijpen van de groep landen. Daarna is het overleg steeds moeilijker geworden. Critici wijzen op de belangenverstremming die de samenstelling met zich meebrengt.

De laatste maanden lopen de inzichten ten aanzien van het te voeren rente- en valutabeleid tussen de lan-

den onderling steeds verder uiteen. De Verenigde Staten wensen een internationale renteverlaging, terwijl met name Duitsland en Japan juist een strak monetair beleid voorstaan in het licht van de inflatoire ontwikkeling. Afgelopen weken, toen de dollar opliep, kwam het gebrek aan samenwerking ook aan het valutafront boven. Terwijl Japan en een aantal Europese landen intervenieerden om zodoende de opmars van de dollar te stuiten, bleef de VS opvallend aan de zijlijn staan.

De Sovjet-autoriteiten hebben veel moeite gedaan om de indruk weg te nemen dat zij komen bedelen om financiële bijdragen. De Sovjetunie kan zelf haar problemen oplossen, maar met hulp van buitenaf gaat dat gemakkelijker, aldus minister van Buitenlandse Zaken Alexander Bessmertnych tijdens een bezoek aan Rome. Zonder Westerse hulp duurt de overgang naar een markteconomie langer en zijn er meer risico's aan verbonden, maar het kan wel. Helmut Kohl sloot aan bij de terminologie van Bessmertnych door te zeggen dat steun aan de Sovjetunie 'hulp tot zelfhulp' moet zijn. Toch menen sommige waarnemers dat Gorbatsjov de G7 niet alleen een uitnodiging voor het bijwonen van de top heeft gevraagd, maar ook om financiële steun van naar schatting 100 miljard dollar.

In het algemeen bestaat in het Westen grote huiver voor een grootscheepse hulpverplichting. De ministers van Economische Zaken en Financiën van de 24 leden tellende Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) hebben op de jaarvergadering in Parijs gezegd dat ze een verregaande economisch hervormingsplan willen zien voordat ze besluiten de Sovjetunie omvangrijke financiële steun te geven. De VS, Engeland en Japan stellen zich het meest kritisch op ten opzichte van grootschalige steun. Anderzijds zijn de meeste partijen het erover eens dat het geheel instorten van de Sovjet-maatschappij verregaande gevolgen voor de wereld kan hebben.

Op de vergadering van de G7 zal steun aan de Sovjetunie aan de orde komen. Of dit het aangewezen internationale overlegorgaan is om de hulp te regelen is overigens de vraag. Op lange termijn lijkt het van veel groter belang dat de Sovjetunie op het terrein van rente en valuta internationaal serieus genomen wordt.